

HÍRJÁRÓ FÖLD

1923. év április 10.

KEDD

Debrecen, V. évf. (80 sz.)

ELŐFIZETESI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 400 K.
EGYES SZÁM ÁRA 20 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen

Loucheur jóvátételi tárgyalásai Londonban

Francia-belga miniszterközi értekezlet — Ozmán aga elakarta fogni Kemal basát — A lausannei konferencia a külpolitika előterében

A lausannei konferencia a török javaslat szerint április 23-án folytatja tanácskozásait és ezért az ezt megelőző napok külpolitikája az általános várakozás és készülődés jegyében folyik. Magánjelentések szerint Csatlódszába állandóan nagy török katonai szállítmányok érkeznek, ami eléggé mutatja azt, hogy a törökök nem várnak sokat a konferencia tárgyalásaitól. Ez esetben a török diplomácia a lausannei tárgyalások folytatását csak halasztásnak tekinti, hogy

a kedvező pillanatban a tárgyalások megszakításával döntést csikarjon ki.

A magánértesüléstől e tekintetben semmi komolyabb megbízható adat nem támogatja ezt a feltevést és azt az a nemzetközi téren mutatkozó idegesség, amely a konferencia megújítását megelőzi, semmiképpen sem igazolja. Az angorai kormány az utóbbi hetekben nagy válságon ment keresztül, amit az is bizonyít, hogy *Kemal basa új pártot alakított.*

Egyébként Kemal basa személye is veszélyben forgott az utóbbi napokban, amennyiben Ozmán aga, aki az ellenzék vezérét meggyilkolta, Kemal akarta a saját életének biztosítására tuznak elfogni. *Kemal pár perccel Ozmán aga érkezése előtt Angorába menekült.* A merénylet Ozmán agát üldözés közben a csendőrök agyonlőtték.

A szövetségesek üzenetére az angorai kormány a választ megadta és azt *Adnan bég* Konstantinápolyban átnyújtotta a szövetségesek megbízottjának. A válasza hangja mérsékelt.

A válasz hangja mérsékelt.

A Ruhr-vidéki helyzet még messze áll a megnyugvástól

Napról-napra újabb francia akciokról érkeznek hírek, amelyekre viszont a német reakció nagyjából szabotálásban, valamint passzív rezisztenciában mutatkozik. Ebbe a Ruhr-vidéki zűrzavarba bekapcsolódik most az a tárgyalás is, amelyet Loucheur a jóvátételi ügyében Angliában folytatott és amely politikai körökben igen élénk megbeszélésre adott alkalmat. A francia kormány szükségesnek tartotta, hogy hangsúlyozottan kijelentse azt, hogy *Loucheur csak mint magán személy tárgyalhatott Londonban, mert a francia kormány részéről erre megbízatása egyáltalán nem volt.* Hogy azonban

Loucheur tárgyalása egyáltalán nem jelentéktelen,

azt valószínűvé teszi az, hogy Theunis és Yaspár a hét végén Párisba érkezik Poincaréval való tárgyalás végett. Hír szerint Loucheur szintén részt vesz a tárgyalásokon. Más oldalról arról érkeznek hírek, hogy Aurioi francia szocialista képviselő a német szocialistákkal Berlinben tárgyal és ennek alapján már most hirdeti azt a francia sajtóban, hogy *megegyezés esetén a német kormány kész tárgyalni a szövetséges kormányokkal a jóvátételi kérdésre nézve.*

A francia csapatok egyébként újabb tárnákat szállítottak meg, amelyek elő gépfegyvereket állítottak, mire a német munkások azonnal beszüntették a munkát. A telefonvezetékeknek való szabotálás miatt több polgármestert, takarékpénztári igazgatót és más polgárokat letartóztattak.

Memel-vidéken a litván katonaság összeütközött a lakossággal,

minek következtében több munkás súlyosan megsebesült, sőt többeket agyonlőttek. Az összeütközés okáról mindössze annyit szivárgott ki, hogy a lakosság gyűléseket tart, amelyeket a litván katonaság szétoszlalt.

Lengyelországból megnyugtató hírek érkeznek arról, hogy a *Budkievics* prelátus halálraítélése miatt rendezett tiltakozó gyűlésen semmi különösebb kihágás nem történt: mindössze 35 zsidót vertek meg, számos ablakot és kirakatot bezúztak. A varsói prefektus nyilatkozatában kijelenti, hogy rablásokat és komolyabb sérüléseket sehol sem állapítottak meg. A rendet két óra alatt helyreállították és a zavargások okozóit letartóztatták.

Prágai jelentések szerint a cseh külügyminisztérium a kisantant diplomáciai okmánytárat közrebocsátotta abból a célból, hogy igazolja az új Középeurópa életképességét és a gazdasági együttműködés elmélyítését elősegítse. Kívánatos volna, ha az okmánytár pótlásaként mielőbb kiadnák a kisantant felszámolásának okmánytárát is, amely valóban diszesen egészítené ki a szóbanforgó könyvet.

Foch marsall,

a francia hadsereg fővezére április végén Lengyelországba érkezik és itt részt fog venni a május 3-iki nemzeti ünnepélyen, utána Prágába megy s ott majus közepén végig nézi a cseh csapatok nagy hadgyakorlatát. Lehetetlen ebből és egyéb feltűnő jelekből arra nem következtetni, hogy a lengyel és cseh mozgósítás küszöbön van.

Nincs belső válság az egységespártban

Gömbös Gyula és Wolff Károly ismételt kihallgatása a Kormányzónál

A belpolitikai helyzet képe szombat óta lényegesen nem igen változott, azonban megállapítható, hogy az az enyhülés, amely az egységes párt több heti feszültsége után beállott, folyamatban van és már is érezhető hatását. A holnap összeülő nemzetgyűlés első ülése iránt élénk az érdeklődés; a holnapi napnak nagy jelentősége lesz az általános politikai helyzet tisztázódása tekintetében, noha a napirenden nincsenek olyan javaslatok, amelyek nagyobb vitákra adhatnának okot. Ma már megállapítható az, hogy

az egységes párt kettészakadása nem követhetik be,

noha az ellenzéki sajtó mindent megtett ennek provokálására. Mi elejétől fogva hangzóztattuk, hogy elvi különbségről lévén szó, az egységes párt kebelén belül helytelen meghatározás annak válsághírét adni, mint ahogy annak idején kifejtettük, hogy *csupán a liberális-radikális és a feudális mozgalom szolgálatában élő sajtó tüntette fel az ellentéteket áthidalhatatlannak.*

Minden igyekezet azonban, amely arra irányul, hogy a párt egysége felboruljon, kudarcot vallott és ennek megfelelően az ellenzéki pártok hangulata után ítélve, az ellenzéki politikusok már a holnapi ülésen elhagyják várakozó magatartásukat és folytatják a kormány ellen való harcukat. Az egyik kora délutáni ellenzéki lap még attól sem riad vissza, hogy

minden alap nélkül koalíciós hírről adjon számot s azt is tudni véli, hogy Zichy János gróf belépett az egységes pártba. Azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a hírből egy szó sem igaz.

Az egységespárt minden tagjában felháborodást keltett ugyanennek a délutáni lapnak az a híre, hogy Szilágyi Lajos és Ugron Gábor szintén hajlandók belépni az egységespártba, azonban bizonyos garanciákat követelnek. Informátorunk megjegyezte, hogy az egységespártnak nincs szüksége sem Szilágyi Lajosra, sem Ugron Gáborra és belépésükről, vagy pláne garanciákkal való belépésükről szó sem lehetne. Nagy érdeklődést váltott ki az összes politikai körökben az az audienca, amelyen a

Kormányzó ma fogadta Gömbös Gyulát és Wolff Károlyt.

Az ellenzék érthető ingerültséggel vette tudomást erről az audienciáról, a liberális polgári pártok pedig teljesen jelentéktelen ténynek igyekeznek lefokozni ezt az eseményt.

Tizezer korona

Multkoriban bevetődtem a helybeli EME gyűlésére. Nem vagyok ugyan tagja az egyesületnek, de mint jó magyar embert szívesen fogadtak. Különös benyomásokkal, rég nem érzett, a mai sivár időkben szokatlan hangulatban öltem át azt a félórát, amit a derék Ébredők közt átéltem megadatott. Hogy miért, a többi közt beszéljen arról a következő eset:

Az egyesület elnöke egy keresztyén vidéki sajtóvállalatot ajánl a tagok jóindulatába. Felhívja őket, hogy kiki a maga anyagi erejéhez, jövedelméhez képest támogassa azt a sajtót, mely az ébredő magyar társadalom eszméit van hivatva terjeszteni, meggyökereztetni és életben tartani. A hallgatók, akikhez az elnöki szót az intéztetett, nagyobb részt szegény emberek voltak. Kis polgárok, iparosok, tisztviselők, szentesek egyetemi hallgatók és ipari munkások. De éppen a tagok szegénységénél fogva lett az a jelenet, ami történt, felejthetetlen. *Alig telt ugyanis négy öt perc belé, az elnök asztalára tizezer koronát raktak össze.* A kopottas tisztviselő, a nyomorgó deák, a szükösen élő munkás kivette pénztárcáját s talán szerény, szegényes vacsorájának feláldozása árán, talán egy cipő vagy ruha föltöltésére tartogatott pénzen áldozott egy — eszmének!

Mi manapság tizezer korona? Semmi. Egy fél nyomtatott ivre sem futja belőle. Ma legalább is tízmillió koronát kell összerakni, hogy egy napilap megadulbasson, — amint azt a sajtócárok és bankszultánok tudják és cselekszik. Els én mégis azt mondom, hogy az a szerény tizezer korona, az Ébredők összerakott pénze nagy, sőt nagyszerű dolog. Az öskeresztyének szelleme jut önkénytelenül az eszünkbe. Az eszme igazságától, erejétől áthevített lélek, mely áldozatokra képes, sőt ha kell, önfeláldozásra is. *Hittel állunk itt szemben, melyben egy a látszat és a lényeg, a szó és a meggyőződés, — a program és az elhatározás.* Abban a tizezer koronában, mint a bibliai asszony fillereiben, nem az összeg nagysága, hanem az érület fontos, amellyel adták.

Ez az érület nem csak felemeled, hanem biztató és reményt keltező is. Az ilyen fanatikus hit mondja a hegyeknek, hogy „mozduljatok meg”, s azok megmozdúlnak. Az ébredő eszme, — mely nem tulipán mozgalom, — meg fogja indítani a lomha hegyet s meg fogja tisztítani közéletünknek annyi szennyfőtől megfertőzött folyását.

Karai Sándor kollégiumi igazgató ismét meg-támadta az egyetemi ifjúságot

A Baltazár-féle amerikai pénzből csak liberális diákok kapnak segítséget

(A Hajdúföld tudósítójától.) A húsvéti vakációról visszaérkezett magyar ifjúságot ismétellen kellett meglepetés érte a Baltazár-féle liberális frakció részéről. A rosszakarátu támadást Karai Sándor testvér, jelenlegi kollégiumi igazgató rendezte, akinek pedig multikori erős kirohanását sem akarja ad akta tenni az ifjúság.

Meddig terjed a szeretet?

Az eset előzményei a következők: A mult év nyarán Baltazár Dezső felkereskedvén, jótékonyági expediciót szervezett s kirándult Amerikába. Az összegyűjtött dollárok egy részéből aztan alapítványt létesítettek a szegény sorsu egyetemi hallgatók segélyezésére. Hogy mennyiben s egyáltalában játszottak-e közbe politikai szempontok az alapítványok szétosztása körül, nem tudjuk biztosan, most nem is érdekel bennünket. Sokkal fontosabb az, hogy Baltazáraknak, de ugy látszik, különösen Karai Sándornak végtelenül fájdalmasan esett, hogy a közelmúltban történt vérlázító események megtörténte körül nemcsak a bajársi egyesületek, de mondhatni majdnem minden egyetemi hallgató egyöntetűen foglalt állást.

Karainak erre a multkori kiruccanásan kívül a mostani támadás volt a felelete. Ez pedig nem egyéb, mint egy, a Baltazár-amerikai alapítványt élvező egyetemi hallgatókhoz intézett ugynevezett kerelem, melyet alábbiakban közlünk:

Hogyan szól a páholyunk?

„A március második felében történt események szükségessé teszik a Baltazár-amerikai alapítványból segélyben részesült egyetemi hallgató urakhoz a következő kérdés intézését: Minthogy az alapítványban részesedés

feltétele a tisztas magaviselet s a Kollégium hagyományos szellemének megfelelő irány, ehát az emberszeretet is, s mint-hogy a Kollégium szellemével a hazai törvényekbe ütköző magatartás sohasem egyezett meg, különösen pedig védekezésre képtelenek bántalmazással ezzel a fel-tétellel merő ellentétben áll, természetes, hogy az alapítványi segély további részletét csak azok kaphatják, akik ilyen ma-gatartásban részt nem vesznek. A segély második részletének elfogadását tehát ugy kell tekinteni, mint férfi szóval kifejezést annak, hogy a segély elfogadja minden ilyen eljárását távol áll. Ennek folytán azok az urak, akik ilyen kötelezést ma-gyar becsülettel nem vállalhatnak, szives-kedjenek az alapítványi segély második részletét a kiosztó bizottság rendelkezé-sére bocsátani s ezt nálam április hó 15-ig bejeleníteni.

Debrecen, 1923 április 6.

Karai Sándor
koll. igazgató.

Természetesen ez a kvalifikálha-tatlan terrorisztikus eljárás az ifju-ság minden egyes tagját a legmé-lyebben felháborította. A magyar ifjúságban azonban van aunyi igazi keresztény és romlatlan magyar le-tek, hogy a kollégiumi igazgató fel-hívása ép ellenkezésképp sült el, mint ahogy azt szerzője elképzelte. Mert amint a Hajdúföld értesül, az egye-temi hallgatók közül még azok is, akiket a liberális szabadkőművesek a maguk emberének képzeltek, nem-csak hogy elítélték ezt az eljárást, nemcsak hogy az alapítványi segély második részletére nem reflektáltak, de még a megkapott első részletet is visszafizették.

A magyar ifjúságot ért minősít-hetetlen sérelem várossszerte óriási felháborodást váltott ki a keresztény közönség körében, mely az egyetemi ifjúsággal egyetértőleg szigorú meg-torlást és elégtételt követel a sza-badkőművesek által minduntalan ar-cul ütött magyar faj számára.

kális machináció. Tiltakozik az állam-épsége elleni ilyen merénylet ellen és azt nagyon rossz orvoságnak tartja.

Azt állítja a Vreme, hogy az ujjon-nan megválasztott radikális képvise-lők, akik mind nagyobb számban gyűlnek össze Belgrádban, nagyon élénken érdeklődnek a politika ese-ményei iránt. Különösen a párt pa-raszti sorban levő képviselői között talált nagy visszhangra az amputáció eszméje. Egyenesen ugyan még nem követelik ezt, de mint végső esz-közti megengedhetőnek tartják, ha más, jobb megoldás nem akadna. Az ország föderatív berendezéséről azonban hallani sem akarnak és az amputációt ez elé helyezik.

A belpolitikai helyzet folytonos rettegésben tartja a belgrádi kor-mányt, de nem csekélyebb félelem-mel néznek feléje az oláhok is, akik-nek forrongó állama alól egy forra-dalom esetében az utolsó segítséget is kihuzhatja a horvát, szlovén és bosnyák ellenzéknek felülkerekedése.

Parkiroztatni akarja a város a Péterfia-utcát

Debrecen belső területének nagy-fontosságu ügyéről folytatott hétfőn délelőtt megbeszélést a városi ta-nács: a Péterfia-utca az Ajtó-utcaól a Hadházi-utcaig eső részét a városi főkerítés egy régebbi terve szerint parkiroztatni szándékozik.

A város ugyanis a Péterfia-utca és a Simonyi-ut makadán burkoltat, — mely kora tavasztól késő őszig a legnagyobb portenger alapja, — kiskocka kövel akarja kieszerítetni, amelyet 6—7 évig javítani sem kell és pormentes is. Ez a kieszerítési munkát azonban, amint a mérnöki hivatal kiszámította, a mai árak szerint 108 millió koronába kerülne. Így a város erről a tervről egy-előre letett.

Dr. Vásáry István tanácsnok erre felvetette azt az eszmét, hogy a városi főkerítés egy régebbi terve szerint a Péterfia-utca az Ajtó-utcaól a Hadházi-utcaig terjedő fás-részt, Debrecen belvárosának jelen-leg egyetlen szép alléját parkiroztatni kellene. A terv, mely a tanácsban élénk tetszésre talált, most annál is inkább kivihető lenne, mert a Hév. épen most eszerélteti ki azon a részen a talpfákat s így nem nagy költségtöbbittel ki lehetne helyezni a sinpárt a mostani helyéről a je-lenlegi gyalogjáróra: Ez esetben természetesen ki kellene vágni az allé összes fáit s így a fasor telje-sen eltűnne.

A tanács szerdán délelőtt 9 óra értekezetletet hívott össze, amelyen a tanács, a városi mérnöki hivatal, a Hév. igazgatóságának kiküldöttojéi és a városi főkerítés vesz részt. Ezen az értekezetleten fogják megbe-szélni a parkirozotts tervét.

Az ethanyagolt városrész parkiro-zásának eszméje csak helyeselhető, de csak odáig, amíg az allé fáiak kivágásáról van szó. Ha a tanács a város szépítése szempontjából akarja azt a részt parkiroztatni, megteheti ugy is, hogy a fasort egészben vagy részben megkiméli. Szükséges ez már azért is, hogy a Péterfia-utca és a körül fekvő közvetlen Ajtó és Kötmalom utcaok porát felfogja s ez-zel Debrecen közegészségügyét mozdítja elő.

A holnapi nemzetgyűlésen kívül mindenestire nagy lépést jelent majd a kiegyenlítődés felé az összehi-vandó egységspárti értekezetlet, amely minden bizonytal meg fogja hozni a párt harmonizációját annál is inkább, mert hiszen azokat a kívánalmakat, amelyeket a párt jobb szárnya han-goztat, a miniszterelnök is hajlandó honorálni. Az ellenzéki pártok egyb-ként most azon dolgoznak, hogy a földbirtok novella kapcsán provo-káljanak ellentétet. A novella-ter-vezet azonban olyan, amely teljesen megfelel a párt felfogásának, viszont a párt minden tagja meg van győ-ződve a földbirtokreform sürgős vég-rehajtásának szükségességéről.

Ami Gömbös Gyulának és Wolff Károlynak a Kormányzónál való megjelenését illeti, az egyik beava-tott politikus véleménye szerint nagy jelentőséggel bír a belpolitikai hely-zet kifejlődése tekintetében. Mind ez ideig nem sikerült az audiencaia lé-nyegéről semmit sem megtudni, azonban ezt a jelvést a Fülöségek megerősítik. Az audiencaia ugyanis délután 4—5 óra között volt kon-templálva, azonban hosszabbra nyúlt. 5 órakor fogadta a Kormányzó Festetics Tasziló herceget, míg utána

ismét Gömbös Gyulát és Wolff Károlyt kérte magához a Kormányzó.

Ami Festetics herceg audiencaiját illeti, az teljesen magánjellegű volt. A Kormányzói kihallgatás után Göm-bös Gyula hosszabban tanácskozott a miniszterelnökkel. Mindezek után kétségtelen, hogy a holnap megkez-dődő nemzetgyűlési ülészakban az egységspárt teljesen intakt egység-gel és összetartással indul bele s noha a felmerült ellentétek elintézése feltétlenül szükséges, de annak egy-előre való eltolódása egyáltalán nem veszélyezteti a párt parlamenti mun-káját.

Az egyik kora délutáni ellenzéki lap ma azt a hirt közölte, hogy

Gömbös Gyula és Wild

nemzetgyűlési képviselők ellen a kato-nai becsületügyi választmánynál eljárás fog indulni azon a címen, hogy a háboru idején, mint vezér-kari tiszték titkokat árultak el poli-tikusoknak. Illetékes helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy ilyen feljelentés még nem érkezett be, azonban ha be is érkezne, annak semmiesetre sem adhatnak helyet. Katonatisztek ellen csak hivatalos katonai szervek tehetnek feljelentést szervezeti ügyekben, magánosok pe-dig legfeljebb csak becsületügyekben kérhetnek eljárást.

Egyetlen mérvadó momentum eb-ben az ügyben Gömbös Gyula és Wild József akkori szerepkörének meghatározása, mert hiszen ebből az elő pillanatra kitűnik, hogy az illetékes hatóságokkal állottak érint-kezésben, az akkori magyar kor-mánnyal, tehát ha bármiről tájékoz-tatták volna is az akkori kormány-köröket, az nekik köteleességük volt. Az említett ellenzéki lap híra os-toba politikai kacsa, amelyet csak azok erjeszthettek, akik katonai kérdésekben teljesen analfabétak.

Katasztrófa előtt áll a „jugoszláv” állam

A választások óta megingott a szerbek uralma Több apró államra fog széthullani az ország

(A Hajdúföld tudósítójától.) A szerb belpolitikában a választások lezajlása óta teljes fejtelenség uralkodik. A szeptarista horvát Radics-párt tudvalevőleg 70 mandátumot kapott és megerősödött a szlovén Korosec-párt is. Ezekhez járul még a bosnyák Spaho-pártnak körülbelöl 25 képviselője.

Az ijedelem Belgrádban oly nagy, hogy a Vreme című lap már arról ír, hogy Jugoszláviát vagy több ki-sebb szövetséges államra kell át-alakítani, vagy pedig amputációra kerül a sor. A horvátok, szlovének és bosnyákok Radics elnöklésével Zágrábban már meg is alakították a föderációs blokkot.

A Radics—Korosec—Spaho trió

A Radics által Zágrábban létre-hozott föderalista blokk szándékai-ról még mindig nincs tiszta képe a politikai közvéleménynek. A terveket maga a kormány sem tudja és ille-tékes helyeken ugy vélik, hogy már a közeli napokban is nagy megle-petések várhatók.

De nemcsak az ellenféllel, hanem saját párthiveikkel szemben is disz-kréciót tartanak az ellenzéki vezérek. A horvát blokk, a klerikálisok és muzulmánok lapjai is hallgatva sik-

lanak el a zágrábi megállapodások felett és inkább a belgrádi fronton beállott pánik magyarozatába mé-lyednek.

Spaho lapja, a szarajevói Pravda az egyetlen, amelyik a három cso-port lapjai közül az új blokk meg-alakulásával foglalkozik és azt hang-súlyozza, hogy a tárgyalások sikere attól függ, hogy Radics összes hívei hajlandók lesznek-e Belgrádba el-menni?

Erre vonatkozólag Radics kijelen-tette, hogy testületileg résztvesznek az ellenzék belgrádi munkájában.

Belgrádban is mozgolódnak

Mialatt az autonomista fronton ilyen titkolódzás folyik, a belgrádi fronton tervszerűen kapkodás ész-lelhető. A Vreme „amputáció” ve-zéscikke csak növelte a kibontako-zás körül khaoszt. A demokraták szisszentek fel rá legélesebben és a Pravda erélyes hangon utasítja visz-sza a Horvátországtól való elsza-kadás tervét, amely szerinte radi-

Szöllőpermetezők és alkatrészek, vonylgo-ollók és kertli szerszámok
Bészler és Dávid
vaskereskedésben a Kossuth szobor mellett Tulajdonos: DAVID JAKAB

Üszek vastag tükrüveget,
KIRAKATÓVEGET
Sipkovits Béla (tükörgyártás üvegcsiszolás)
Sztiv-utca 14-15. Telefon 356.
FESTESSE ruháit WACHA RÓBERT gyári vállalatánál Simonffy-u. 55.

6
ma n
ben v
kifize
sem s
nem
árak
jón é
mapja
svájci
most
tartja
sági l
nek a
tekint
alapja
A v
ngyi
hogya
a tap
tása
figyele
osot, i
tását
hajtsa
A c
mélvol
utóter
melést
marad
mellék
állított
nyöket
talaj t
vel a
nem c
gok vi
ara ol
kabére
melés.
(Piac t
belleg
ellenét
tást és
termel
vonak
Kuko
Ahol a
hernyó
cirok,
tevé a
a mult
jában v
tétélek
duljana
növény
9. I: et
csatolá
felvilág
közlend
tására.
Tarte
ban a f
tottak,
reslet
ronáig,
szarvas
volt. Jc
500 kol
pos bor
ökör pá
hén 140
Ma
Berlin
5539, Lc
2017,
grád 54
Becs 74/
fia 390.
Napoleo
—956, Ar
97, Lei 1
710—80,
671—91,
Berlin m
Páris far
100%—11
Zürcht s
kor. 510—
dollár 36
10—11, B
Te
A mai
irányzat

1923
A M
Megjele
A MA
a Kormá
szövöpa
kalmából
igen a K
A K
lyudvar
ispan, az
s a MA
tak. A K
fővárosi
közük
Rafaeló
pü-pök f
antitkár
A ver
vonultak
tak a fő
tisztelgés
szomszéd
egyesület
A tulaj
nygyter
lő, Torn
mau bosz
utan a L
teritkes
magasló
hatásu b
oste hat
visszaut
ATI
Mely
teken dé
Nagyvára
lamatul
nyelven v
fele pedig
ban. Min
szükben
Toll fost
austro-ung
acelei cor
lie 923. Co
form legit
Or. Mare
Ezuek
A volt
aktív tiszt
parancsnok
altt jelent
téparancsnok
Terling
az a ny
hogy min
nyelven h
ezredes a
Igy tehát
batran f
oszlopra
gatott és
Csak
nak. Ak
nyujtsa f
dig kitér
ban jól v
megkapja
ilyen fig
azok a d
tak egy
rozott p
ellenére
lenni. H
azt libera
megértjü
hogy nie
gondot a
végre is
a Feketé
esemeték
az ameri
teszem a
nek kara
magukat
beralisk

A MANSz ünnepe Győrött

Megjelent a Kormányzó neje is

A MANSz győri fiókja vasárnap a Kormányzóné vezetésével álló szövevény tanfolyam befejezése alkalmából ünnepeket rendezett, amelyen a Kormányzó neje is megjelent.

A Kormányzóné a felkészített pályaudvaron nagy közönség előtt a főispán, az alispán és a polgármester s a MANSz győri vezetősége fogadták. A Kormányzóné kíséretében több fővárosi notabilitás utazott le Győrbe, köztük Tormay Cecile, gróf Zichy Ráfael, Ruffay Sándor evangélikus püspök felesége, Schandl Károly államtitkár és Hardy szárnysegéd.

A vendégek az Orsolya-zárdába vonultak, ahol a rend tagjai fogadták a főméltóság asszonyt, akinél tisztelegésre megjelentek tizenhat szomszédos város és község társaságainak küldöttségei.

A tulajdonképeni ünnepség a zárdagyermekben folyt le, melyen Kiss László, Tormay Cecile és Darányi Kálmán beszéltek nagy hatással. Délután a Lloyd emeleti termében 400 terítékes bankett volt, melynek kiemelt pontja Tormay Cecile nagyszabású beszéde volt. A Kormányzóné este hat órakor szakadó hóvihárban visszautazott Budapestre.

NAPI ATROCITÁSOK

Melyik a gyönyörűbb? Pénteken délelőtt egy plakát jelent meg Nagyvárad hírdelborszlopain. A *Proclamatiul* első fele eredeti dakóromán nyelven van megszerkesztve, a másik fele pedig hiteles, magyar fordításban. Mindkét szöveget teljes egészében elrejtették például itt adjuk:

Toll fosti ofiteri activi din fosta armata austro-ungara sunt obligati a se prezenta acestei comanduri in zilele de 6-7 aprilie 1923. Contravenitii se vor pedepsi conform legilor in vigoare Comanduire Pieteri Or. Mare Lt. col. **Bárdosi.**

Ezek hiteles fordítása:

A volt osztrák-magyar hadsereg volt aktív tisztjei április 6. és 7-én alulírott parancsnokságon *különböztetett* büntetés terhe alatt jelentkezni tartoznak. A nagyváradi parancsnokság: **Bárdosi** alezredes.

Terüfögtét, milyen lélekemlő is az a nyelviismeret. Régi igazság, hogy minden ember annyit ér, ahány nyelven beszél. Szegény Bárdosi alezredes azonban egyiket sem tudja. Így tehát nem ér semmit sem. Egész bátran fel lehetne kötni a hirdető oszlopra a plakátja mellé, — valószínűleg és *különböztetett* kizsákolással.

Csak a jó gyermekek kapnak. Aki rosszul viselte magát, nyújtsa fel az ujját, a tanár ur pedig kitérdelpelteti a padból. Aki azonban jól viseli magát, az tovább is megkapja az amerikai dollárokat. Ilyen figyelmeztetésben részesültek azok a diákok, akik segítséget kaptak egy liberális alapon összetányított pénzösszegeből — és ennek ellenére *magyarizáltak* merészoltek lenni. Hogy az valóban nagy bünye, azt liberálisok szempontjából teljesen megértjük, csak azt nem értjük, hogy miért nem fordítottak nagyobb gondot a segélyek kiosztására? Utóvégre is a Káczok, a Schwarzok meg a Feketék, ezek a finom jogrend csemeték sokkal közelebb állanak az amerikai szeretet-alaphoz, mint tesszem azt, a magyar diákok, akiknek karraival sohasem azonosították magukat az Amerikában zónázó liberálisok — karai.

HÍREK

1923 április 11. (Kedd)

Prof.: Zolt. Kath.: Ezekiel.
 Időjárás: Hazánkban főleg nyugaton volt számottevő csapadék (észben hó) St-Gothárdon 16, Magyaróváron 13, Pápán 13, Győrben 24 milliméter. A hőmérséklet nem változott lényegesen.
 Időjárás: Változékony idő várható, sok helyütt csapadékkal, lényeges hőváltozás nélkül.
 Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel Menna Vanna, dráma 3 felvonásban. Belsőszünet en.
 Apollo mozgó: Török háza, befejező rész. Uránia-mozgó: Milliomos kalandor, de-
 tektiv film.
 Vígyszínház mozgó: Átok ország.

Legenda

(1923 husvétján)

Megigézte a ráfent kardok élet,
 Közlelőből az árnyak elfutottak, —
 Csak mvsszítől kiérték.

Igéző szemmel puskacsőbe nézett,
 Mellette kendővégre elshant,
 Pitulva, szemleslítőve ment a végzet.

Másoktól kilöttek száz lovat,
 Mig büszke hadi ménjét ő megülte, —
 Lassan legenda szövedtől körülte

És egyszer ug- találták, haldokolva
 A rét fűvén mégis — egy csendes este!
 Belült, beül csup- seb volt a teste.

REMENYIK SÁNDOR.

— Új kormányfőtanácsos. A Kormányzó a magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére dr. *miszticei Dobóns-ky* Bélának, a Haltenyészti és Halkereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatójának közérdekű, érdemes tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— Eljegyzés. Szőke Gyula, a MTI szegedi fiókjának segédszerkesztője eljegyezte Török Etelkát, Török József szegedi földbirtokos leányát.

— Havazás Győrött. Vasárnap Győrött egész napon át tartó havazás volt. Már kora reggel esővel vegyes hó hullott és déltől kezdve heves hóvihár dúhögött. A házakat, mezőket vastag hólepel borítja.

— Yolanda olasz királyleány esküvője. Yolanda olasz királyi hercegnőnek április 9-én zajlott le nagyszabású keretek között az esküvője. Pontban 10 órakor vette kezdetét a polgári szertartás a királyi palota nagyköveti termében. Az olasz kormány nevében Mussolini miniszterelnök jelent meg, a fassiszták öltözékét viselve. A polgári szertartás után a király cerclét tartott s ezután a menet elvonult a Paulina kápolnába. Az egyházi szertartást Monsignore Peccaria végezte. Az esküvő emlékére a hercegnő a Quirinál személyzete között ötven ezüst és tiz aranyórát osztott ki, mindegyiket monogrammjával ellátva.

— Terjed a kiütéses tifusz. A kiütéses tifusz járvány országsszerte mind nagyobb és nagyobb arányokat ölt s naponként növekvő számban szedi az áldozatokat. A Székesfehérvár közelében fekvő Tabajd községben egy odaváló gazdálkodó fia esküvője után egy pár napra megbetegedett és meghalt. Hasonló körülmények között lett rosszul az ifjú pár. Az orvos mindnyájuknál konstataulta a kiütéses tifuszt. Az eset után az egész lakodalmas népet szigorú ellenőrzés alá helyezték. Mint Budapestről jelentik, a főváros egyik fertőtlenítő tisztje kiütéses tifuszban meghalt.

— Az iparosasszonyok a MANSz-ban. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségében tömörült asszonyok csendben, de annál nagyobb lelkesedéssel, kitartó buzgalommal végzik nemcsak hazafias és keresztény szellemű munkájukat. A debreceni iparostársadalom nőtagjai között most mozgalom indult meg, hogy bekapcsolódjanak a MANSz nemzetépítő munkájába, esetleg külön iparos szakosztályt létesítsenek. Hétfőn volt egy ilyen irányú értekezlet *Prahács* József elnöklété alatt. — Az értekezleten *Winkler* Jenőné, a propaganda szakosztály elnöke mondott nagyhatású beszédet, míg *Olinger* Béláné a MANSz szervezetét ismertette. Ezután az iparostársadalom nőtagjai képviselőiben Nagy Endréné jelentette be, hogy Tormay Cecile debreceni beszédének hatása alatt be akarnak kapcsolódni a MANSz munkájába s ezáltal az iparostársadalom egyik régi óhajja teljesedni kezd. Az ügy előkészítésére nagyobb bizottságot választottak. A MANSz az iparosnők csatlakozásával nagy erősséget nyert.

— Ló-exportvásár Debrecenben. A debreceni Mezőgazdasági Kamara a környék gazdasági viszonyaira és a loárak kialakulására nézve nagy fontosságú javaslatot terjesztett a városi tanács elé: A dunántúli ló-exportvásár mintájára Debrecenben akar ló-exportvásárt rendezni. A városi tanács hétfőn foglalkozott a tervvel s elhatározta, hogy feliratban fordul a kereskedelemügyi miniszterhez a vásár engedélyezése végett. A vásárt a város a miniszteriummal és a gazdák loértékelítő szövetkezetével együttesen akarja megrendezni. A vásár idejét és helyét a kereskedelmi miniszter hozzájárulása után határozzák meg; előreláthatólag a nyár folyamán tartják meg az úgy a városra, mint az államra nézve tetemes haszonnal járó ló-exportvásárt.

— A második perzsaszövegyszövevény tanfolyam a jövő héten elkezdődik. Az EME vezetősége felkéri mindazokat, akik a délutáni vagy esti tisztviselőtanfolyamon részt venni óhajtanak, hogy 11-én, szerdán d. u. hat órakor az EME központi irodájában (Egyháztér 13.) jelentkezzenek.

— Árdrágítók bűnhődése. A debreceni kir. törvényszék uszorabíró-sága több árdrágító felett mondott ítéletet. *Takács* Péterné 70 éves debreceni kofát, mivel a tojást 24 korona helyett 40 koronáért árultotta, ezer korona pénzbüntetésre, *Horváth* Béláné sárándi asszonyt, aki a burgonya kilogrammját 32 korona helyett 40 koronáért adta s a rendőrrel, aki a magas árakra figyelmeztette, szembeszállott, egy hónapi fogházra, 10 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. *Bojtor* Jánosné 24 éves sárándi menyecské, mivel ez év januárjában negyven dekagramm túróért 96 korona helyett 200 koronát követelt, 7000 korona pénzbüntetésre ítélték. *Bakoss* Józsefné, a Korona kenyérgyár Sas utcán levő fiók-üzletének kímézője hamis mérleget használt a kenyér kiszolgáltatásnál, a mérőtányér idegen anyagokat tartalmazott, azonkívül drágábban adta a kenyeret a megállapított árnál. Most árdrágítás miatt vonták felelősségre, de a tárgyalás folyamán *Kövendi-Weres* Lajos kir. ügyész az árdrágítás vádját elejtette és család miatt kérte a vádlott ellen az eljárás megindítását. Cseberből-vederbe.

— Halálozás. Kaszanyitzky Andor és neje, Várady-Szabó Irén, mint szülők, porubai vitéz Perubszky Andorné Kaszanyitzky Magda és kis fia, Pál, ifj. Szomjas Gusztávné Kaszanyitzky Olga, ifj. Kaszanyitzky Andor, mint testvérei, özv. Kaszanyitzky Endréné Várady-Szabó Terézia, özv. Várady-Szabó Kálmáné ippi és érkeserői Fráter Etelka, mint nagyszülők, a sógorok és az özves rokonosság nevében is mély bánattal jelentik, hogy szeretett gyermekük, illetve testvérük, unokájuk, sógoruk és rokonuk, nagyszeméi és gyeihfálvi KASZANYITKY GYÖRGY folyó hó 8-án, délután fél 3 órakor, élelőnek 4-ik évében, három évi súlyos szenvedés után a halál által megváltott. Drága kis halottunk földi maradványait folyó hó 10-én, kedden délután fél 4 órakor fogjuk a Piac-utca 57-ik sz. házuknál tartandó gyászszertartás után a Keszuh-utcai sírkertbe kísélni. Debrecen. 1923 április 8. A sötét földi lét után fogadjon fényvel az örök élet!

— Hírek a rendőrségről. *Hamis kártyázásból éltek.* A debreceni rendőrség őrizelbe vette Csomor József Baross-utca 24. szám és Bonyhai László Szondi utca 22. sz. alatti foglalkozás nélküli kereskedősegédeket, akik két éve már csak hamis kártyázásból éltek. Közvesztélyes munkakerülés miatt 30 napi elzárásra ítélte őket a rendőrbíró, azonkívül a rendőrség előterjesztést tesz internálásukra. — *Késelés a Késes utcán.* Vasárnap este véres késelés volt a Késes utcán az egyik mulatóban. Balogh József szőváltas után több társával együtt megszurkálta Papp József mészárosot. Papp József nyelve szurást kapott. A mentők életveszélyes sérülésekkel be szállították a kórházba. A késelő Balogh kezén szállt meg. A vizsgálat megindult.

— Széihamoskodás a Horthy-akció nevével. A napokban beállított *Hegedűs* Péterné Tar Sára Kadárduló 7 szám alatti tanyájára két asszony s magukat a Horthy inségakció gyűjtőinek adta ki, zsirt, sonkát, tojást, kenyeret, ruhat csaitak ki. A kicsalt holmik ellenében igen primitív postautalványt adtak, melynek ellenében 70 ezer koronát fizet majd a m. kir. A földi Takarekpénztár adóilleték és jótékonyági levonás címén. A csendőrség a két széihamos asszonyt, *Szentmiklósi* Gyulaó Micián Piroskát és Récz Antaló Rizműves Ivont letartóztatta s átadta a rendőrségnek. Az eljárás folyamatban van ellenük.

— Hoór-Temp's Erzsébet dalénekesnő hangversenye április 15-én, vasárnap este fél 8 órakor a Zene-dében. Jegyek a Méliusnál.

Dr REX-féle EUCALYPTUS FOGSZAPPAN DOBOZBAN
 FOGCRÉM TUBUSBAN

Jól habzó kellemes ízű higiénikus készítmény a fogakat fehériti és konzerválja.

Rapható: Drogueriákban és illatszertárakban.

Női és férfi kalapátalaktások legszebben készülnek

Szell Gergely-nél

Piac-utca 63. Telefon 11-11.

A Kereskedő Társulat gyűlése a kereseti adó ügyében

A Kereskedő Társulat disztermében vasárnap délelőtt népes gyűlés volt a kereseti adó ügyében. Szécsényi Jenő elnök nyitotta meg a kereskedők gyűlését, fölkeríti az előadókat a kereseti adó ügy ismeretelésére.

Diczig Alajos kamarai fogalmazó előadásában a kereseti adóvallomásokkal foglalkozva, rámutatott a vallomások jó és kelendő időben való kiállításának fontosságára, mert a kereseti adó alap 1923 január 1-től fogva egyben jövedelem adó alap is és így a vallomás helyes kiállítása további vekaturáktól mentesít; míg a kelendő időben való beadása megszabadít a meglehetősen súlyos büntetéstől.

Utalt azután annak a fontosságára, hogy akik rendes kereskedelmi könyveket vezetnek, azok nyereség- és veszteség-számlájukat föltétlenül csatolják, mert ha a nyereség és veszteség-számla tételei ellen kifogás nem emelhető, úgy a kereseti adó alapja a feltüntetett tiszta nyereség lesz. Azok, akik rendes könyveket nem vezethetnek, vallomásukban csupán 1922. évi tiszta jövedelmüket tartoznak bevallani.

A gyűlés ezután elhatározta, hogy a pénzügyminiszterhez felterjesztést intéz, amelyben kérni fogja az anyag- és árubeszerzés címén levonható tételek tisztázását.

Radó Rezső kamarai főtitkár részletesen ismertette azt a nehéz helyzetet, amelyben az ipar és kereskedelem a deviza ellátás hiánya következtében jutott. Kivezető utként a devizaforgalom bizonyos mértékű felszabadítását jelölte meg.

Ujból emelik a villamosjegy árát. A folyton növekvő drágaság és a szénárak emelkedése úgy látszik arra az elhatározásra bírta a Hévíz igazgatóságát, hogy a villamosvasut viteldíját újból emelje. Erre mutat ugyanis az a körülmény, hogy dr. Vargha Elemér tb. főjegyző és a Hévíz igazgatósága ma délelőtt tárgyalásra jönnek össze, amelyen az új tarifát fogják megállapítani. A tárgyaláson előreláthatólag magas arányú viteldíj emelést fog a Hévíz igazgatósága kérni. Az ott megállapított tarifát először a városi tanács, majd a jog- és pénzügyi bizottság fogja tárgyalás alá venni, végeredményben a közgyűlés határoz az emelés megadására felett.

A DVSC házi mulatsága. Szombaton este tartotta meg a Vasutas Sport Club jól sikerült házi mulatságát szép közönség jelenlétében. Feke Gyula és Horváth Jenő Herczeg Ferenc "Két ember" című drámáját játszották el hatásvan. Osvald Gyula énekszámával aratott szép sikert, míg egy kis bohózatban Szivák, Szolnarszky László, Gerő, Földessy, Sidó Zoltán, Farkas Iván, Gal szereztek kellemesen derűs percek a közönségnek. Tanner Vilike és Sidó Zoltán egy táncjátékot adtak elő rutinosan, ügyesen. Szilgyi Irénke, a kolozsvári zenekonzervatórium végzett növendéke tisztán

csengő, felül különösen szép magasszopránjával zúgó tapsok között énekelte el a "Hoffmann mesé" nagy áriáját és a "Hugenották"-ból, azonkívül több műveit. A közönség a jóképességű, rokonszenves énekesnőt alig akarta leengedni a színpadról. A zongorakíséretet Ehrlich József látta el precíz. Szellemesen konferált Alibis József orvostanhallgató. Műsor után tánc volt reggelig.

Az angyalcsináló az ügyesség fogházában. Jelentette a Hajdúföld, hogy Stiplosák Márkuszné debreceni masszírozónt többrendbeli tiltott műtét, illetőleg magzatelhajtás miatt letartóztatta a rendőrség s átkísérte az ügyesség fogházába. Preinberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte a további vizsgálati fogságot avval az indokollással, hogy szabaddárra helyezése a közre nézve veszélyes. Stiplosák négyvédje, Tóth Aurél utján felfolyamodást jelentett be a vádtanács-hoz.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:
Kedd: Moana Vanna, (Rajz Ferenc előfellepte)
Szerda: A bőgőgár. B) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei
Moana Vanna, Maestriker szenzációs drámájának előadását sok évi pihentetés után ma újítják fel Halassy Marike, Rajz Ferenc (ujjonnan szerződött drámai színész), László Gyula, Róka és Szegedi fellépésével. E nagyhatású darab előadása iránt élénk érdeklődés nyilvánul.
Holnap kezdve ismét Strauss híres operettje: Bőgőgár uralja a játékteret.
Tilkok háza második befejező rész ma és holnap az Apollóban. Jegyelővétel.
Vigaszínházban: Atokorszag! Francis filmtermelési tapyogó gyönyörű, Karossal kezege főszereplővel Eredeti keleti felvétel.
Milliomos kalandor amerikai detektívfilm ma utoljára.
Holnap 4 Hatlekin Albertini kalandorfilm.
Várat vivő szerelem francia Pathé-film az Urániban.
Jövő héten: Vénusz kisasszony, az éneklő filmek királynője. Jegyét biztosítsa idejében.

VESTETÉSEK

A DEAC feltételhez köti a válogatott csapatban való részvételt

Mint ismeretes, a Keletmagyarországi kerület válogatott csapata Dél válogatott csapatával játszik. A keleti kerület válogatott csapatából a DEACból Csáky, Kalmár-Albisy, Ökrös volt kizemelve. A DEAC válaszmánya most ülést tartott s mérlegelve az utóbbi idők eseményeit a következő levelet intézte a Keleti kerület elnökségéhez:

"Az MLSz keleti kerületének. Sajnálatos, a következő bejelentést a tek. Elnökségnek a DEAC részéről megtenni. Jól tudjuk, hogy a sportszerűtlenség vádja fog ellenünk elhangzani, de az a tudat kényszerít beennünket erre, hogy ezáltal tagjainkat mentesítsük a fegyelmi eljárás alól s egyben az odumot a sportszerűtlenség vádja miatt egyesületünkre hárítjuk át, amikor erkölcsileg súlyosnak nem akarunk.

Egyszerűen tagjainak megtiltja, bár tudjuk jól, hogy ők maguk minden presszió nélkül is megtették volna ezt — abban a válogatott csapatban való szereplésüket amely válogatott csapatnak egyik tagja Siposs Ferenc, a DKAÉ közfelfedezte. Ezáltal játékosainknak szolgálatunk elégtételt akkor, amikor velük szemben a fent nevezett játékos alaptalan vádjait bebizonyítani nem tudta s kide-

rült, hogy azok minden alapot nélkülöztek.

A Magyar Athletikai Szövetség Gáspár Dezsőt, a magyar sport egyik legnagyobb büszkeségét örökre felfüggesztette versenyzési jogától, mert ellene a lopás vádja forgott tenn, habár magát ez alól a legnagyobb részben tisztázta. Itt, Sipossnál is ugyanilyen esettel állunk szemben. Ő a vád alól magát tisztázni egyáltalán nem tudta s bármily sportszerűtlenségnek is látszik, de egyesületünk kénytelen a következményt levonni. Ezeket bejelentése után várjuk a tek. Kerület intézkedését, mely lehetővé teszi tagjainknak a Kerület közötti sport nemcsak közönségesen való részvételét. Maradtunk megkülönböztetett tisztelettel Csáky György, ifj. elnök Tóth László titkár."

A levél előzményei ismeretesek, középontja a sokat emlegetett udombóvári eset. A Keleti kerület fegyelmi bizottsága is foglalkozott ezzel az ügyvel s Siposs ellen marasztaló ítéletet hozott. Siposs ezután több játékosársát is megvádolta, de a vádak alaptalanoknak bizonyultak. Ezek az előzmények készítettek a DEAC válaszmányát arra, hogy megtiltja tagjainak olyan csapatban való részvételét, amelyben Sipossal kell együtt játszaniok. A DEAC eljárását lehet kifogásolni, — de érthető. A Kerületnek ez k után vagy Sipossot nem kell szerepeltetni, vagy a DEAC játékosokat hagyja ki a válogatott csapából.

Vereséget szenvedtünk Berlintől. Vasárnap folyt le Budapesten az új st. Stadionban Berlin—Budapest válogatott közötti mérkőzés, 12 ezer néző előtt. A mérkőzés Budapest 1:0 arányú vereségével végződött. A magyar csapatból csak Hirzer, Vogl II. és Plattó volt jó, míg az új csatáros, Takács, Szedlecsák, Katz r nem vált be. A gól Hajós handse miatt megítélt tizenegyesből esett. Berlin csapata egysége-ebb, de gölképtelen volt, míg Budapest válogatott csapata siralmasan rossz játékot mutatott. A mérkőzés eredménye a mai válogatási rendszer katasztrofális csődjét mutatja s Kiss Gyula szövetségi kapitányt feltétlenül le kell vonni a konkvenciáról. Nem a magyar válogatott, nem Budapest válogatott kapott ki — hanem Kiss Gyula válogatottja és az MLSz-ben urakodó mostani szellem.

Nyilvános trialmérkőzés. Ma kedden délután a Vasutas pályán nyilvános trialmérkőzés lesz, 100 és 50 koronás helyi díjak mellett. A triálra a következő játékosok nyertek meghívást, akik kötelesek fél 4 órára megjelenni felszereléseikkel együtt: Kapusok: Farkas, Mészáros. Hávédők: Csáky Rótt, Erdélyi, Albisy, Bertók K., Glaz. Fedeztetek: Sipos, Fejér, Szolnarszky, Ökrös II., Németh, Horváth L., Papp, Moskovics. Csatárok: Ökrös III., Herczog, Wampitich. Po onetzky I., Kalmár, Mertin, Kaiser, Foriz, Guttmann, Rothmann, (DMTK), Polyák, Nagy B., Fábry. A játékosok legkésőbb fél 4 órára tartoznak fegyelmi büntetés terhe mellett, cip vel, lábszárvédővel és nadrággal felszerelve megjelenni.

A DEAC győzelme Kisvárdán. Az egyetemi csapat értékes győzelmet aratott Kisvárdán a KSE felett. Állandóan az egyetemi csapat volt fölényben, de a kisvárdaiak kapusa bravurosan mentett. A második félidőben Ökrös korerét Nagy Bálint fejele, a biztos gólt az egyik hávéd csak kézzel tudja menteni. A megítélt 11-es büntetőgólát Fábry értékesíti. Az egyetemi csapat minden embere jól játszott és szép, öleles, fair játékkal még a sovén és elfogult kisvárdai közönséget is tapsra ragadtatták. Alföldnek kevés dolga volt, de néhány veszélyes helyzetet biztosan mentett. Csáky, Albisy biztalan szereltek, míg a Porosly—Ökrös—Szlavik fedeztetor lendületesen dobta frontba a csatársort. A csatársorban a Kalmár—Nagy Bálint—Fábry belső trio működött kifogástalanul s szerzett meleg percek a kisvárdaiaknak. Felüti Schweitzer szép játékkal, míg Held a második félidőben vezetett több szép támadást. Bió Schandru (Budapest).

DTE—NyTVE 1:1. Félidő 0:1. A DTE állandó fölényben volt, de ennek ellenére is csak szereztevel tudott kiegyenlíteni.

DVSC—DMTE 3:0. A munkáscsapat igen szép fejlődéstől teit tenuságot, a vasutasok csak nehezen győztek.

A DMTK veres go Nyiregyházán. A DMTK Nyiregyházán meglepetészerűen vereséget szenvedett a Nyiregyházi Törkvéstől, amely lelkes játékkal pótolta a tudásbeli különbséget. A DMTK egyik gólját Balogh Imre bíró nem ítélte meg.

A Vasasok tartalékos csapata Bécsben 2:1 arányban Vereséget szenvedett a Hakoahól. Ujpesti ifjúsági válogatott—Budapesti ifjúsági válogatott 2:0 (1:0.)

II. osztályu bajnoki: Ékszerész 2:0 (0:0) Kupa mérkőzés: Szegedi VSC—BTC 2:0 (2:0)

Budapest II. osztály—Észak 2:2. Észak megérdemelte volna a győzelmet.

Hősök emlékversenye. Vasárnap folyt le Budapesten a MAC hősi halált halt vívóinak emlékére rendezett Hősök emlékversenye. Negyvenkét vívó indult a kardversenyben. Első lett Rády József örnagy (MAC) 8 győzelemmel, második Széchy László (MAFC), harmadik Garay János (NVC), negyedik Tóth Péter (MAC). A debreceni Békassy Béla Vívó Clubból Beczer József örnagy és Takács Elemér százados indultak, akik csak a középdöntőben estek ki. Sikeres szereplésük a "Nemzeti Sport" a következőket írja: "Örömmel látuk a Versenyen a debreceni Békassy Béla Vívó Club két jeles reprezentánsának, Beczer örnagynak és Takács századosnak jó vívását, kit az erős konkurenciában igen jól megállták helyüket.

KÖZGAZDASÁG

Indokolatlan drágasági hullám a huspicacon

A budapesti piacokon ujjab erős drágasági hullám érezhető és a buza már közel jár a 21000, a zsir pedig meghaladta a 2200 koronás árat. A drágulás okai a terményföldszén meglehetősen világosak. Az ünnepek előtt érezhető nyomasztó pénzsűke minden vásárlási kedvet megbénított és főleg a nagymalmok nem tudták szükségleteiket beszerezni. A magyar buza közvetlenül az ünnepek előtt 1050 hollandi forintot paritásig süllyedt vissza és így a február végén kialakult 1130-as paritásból 80 pontot veszített. Ugyanakkor, amidőn a világparitás, amely 12 hollandi forintról, 13 hollandi forintig, tehát teljes 100 ponttal emelkedett.

A világgpiac irányzata meglehetősen szilárdra hajlik.

Az argentinai gabonakészletek, amelyek most kerülnek Európában piacra sokkal kisebbek, mint várható volt és így aztán újra igen erős kereslet jelentkezik északamerikai buza iránt amelyben a készletek már meglehetősen csekélyek. A magyar buza belföldi paritása közepes mértékben most a világgpiac irányzatának megfelelően körülbelül 12,25 hollandi forint körül van és ez ma 21500 koronának felel meg. A mai buzaár ezt a mértéket még nem érte el és így természetesen az a nagyjelentés, amellyel a malmok, hogy a hitelviszonyokban némi könnyebbülés állott be, megrohanják a piacot. A gabonapiac drágulásával szemben a hus és zsir piacon beállott relatív drágulás minden tekintetben indokolatlan és megmagyarázhatatlan.

A magyar zsir ára 3000 koronás dollárkursus mellett március elején 1000 koronás átlagban mozgott és már így is jóval felül volt a világparitáson. A magyar zsir január-februári átlaga 32 dollár volt 100 kilogrammonként, akkor, amidőn a hamburgi kikötőben Európa részére szóló amerikai zsisrajáulatok 30 dollár körül mozgottak. Az amerikai zsir Hamburgban ma 31 dollár és ugyan akkor, amikor a világgpiac irányzata immár több mint egy negyed ére változatlanul nyugodt, a magyar zsir

Mielőtt vásárolna nézze meg Piac 67.
a Hajdusági férfi és fiuruha áruház kirakatjait. Vármegyeház kapujával szemben

ma m
ben v
kifizet
sem a
nem
árak
ján és
napjai
svájci
most
tartják
sági b
nek a
tekint
alapja.

A v
ügyi n
hogy
a tapa
tása n
figyele
osot, i
tását
hajtsa

A cu
mélyeb
utótern
meléste
maradt
melléki
állított
nyöket
talaj t
vel a c
nem es
gok va
ara oly
kabérel
melés.
(Piac u.
belileg
ellenébe
tást és
termelé
vonatko
Kuko
Ahol a
hernyó
círok, k
tevő a
a mult
jában v
tetelek
duljanak
növénye
9. I: en
csatolás
felvilág
közlend
tasára.

Tarto
ban a f
tottak,
reslet n
ronáig, l
szarvasn
volt. Jól
500 kor
pos borj
örök par
lén 140

Mag
Berlin
5539, Lo
2617, P
grad 545
Bécs 74/4
fia 330.

D
Napoleon
—956, Am
97, Lei 1
710—30,
671—91, L
Berlin má
Páris fane
109 1/2—113
Züricht sv
kor. 510—
dollár 369
10—11, B
Tel
A mai te
iranyzat me

egy hónap alatt 31 dolláros nívóról 50 dollárra emelkedett. A husziasz...

Szőlősgazdák szövetségét a Mezőgazdasági Kamara figyelmébe ajánlja...

Országos méhészeti kiállítás. A Mezőgazdasági Kamara Debrecenben, augusztus 15-20-án országos méhészeti kiállítást rendez...

Cikória termelés jövedelmezősége. A Mezőgazdasági Kamara már főhivata a gazdasági közérdeket figyelembe véve...

Debreceni gyapjuaukcio. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara hívja a területbeli juhtenyésztőket...

Adóügyi ismeretterjesztő előadások. A Baross-Szövetség április 15-étől kezdve vasárnaponként d. e. 11 órai kezdettel...

Adóügyi tájékoztatás a kamaránál. A kamara felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét...

A hétfői debreceni serti vásáron a kővér piacra körülbelül 160 darab serti...

piacra a felhajtás közepes volt, a kereslet nagy. Vidéki kereskedők is sokat vásároltak...

Terménytőzsde

Magyar korona: 12 1/2.

Zürichi zárlat

Berlin 258, Hollandia 2145, Newyork 546 1/2, London 2545, Páris 3675, Milano 2710, Prága 1630, Budapest 12 1/2, Belgrád 645, Varsó 125, Bécs 76 1/2, osztrák bélyegzett 77 1/2, Szófia 415.

Devizaközp. hiv. árf.

Napoleon 16200 pénz, Amsterdam hollandi forint 1714-74, Kopenhága dán korona 332-52, Krisztiania norvég korona 786-816, London 20380-960, Berlin 2050-250, Italia lira 217-27, Páris francia frank 289-99, Prága székeli 130 1/2-86 1/2, Stockholm svéd kor. 1160-1220, Zürich svájci frank 800-30, Bécsi osztr. kor. 625-55, Szófia 33-35, Lei 21-23, Newyork dollár 4365-515, Varsó lengyel marka 1050-170, Brüsszel belga frank 248-58, Belgrád dinár 45 1/2-45 1/2.

Értékpapírpia

A mai tőzsdei üzlet az általános várakozásnak megfelelően tényleg kedvezőbb alakult. A hangulatnak ez a megváltozása elsősorban arra vezethető vissza...

Értékpapír árfolyamok

Table with columns: Bankok, Szász. ári, Vegyesek, Stummer, and various exchange rates and prices for different currencies and goods.

REGÉNY TÓTH TIZEDES KIRALYSÁGA IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 33 A komák röhögve biztatták egymást, amint a víz fölött imbolyogva nagyokat léptek Cergut után. — Még jó, hogy ez a Cergut nem ud magyarul vezényelni, mer' hat most azt mondaná, hogy feküdj! ugyan nagyot hasalnánk ebbe a posztába. — Igazságod van komám — mondotta Sándor — hanem jó észjárásu ember ez a német. A fenének se jutott volna eszébe a faláb. Pedig kiskoromban mennyit játszódtunk így. Sohse gondtam volna, hogy valami- kor hasznomra lehet. Minél tovább mentek, annál biztosabban jártak a víz fölött. Lassan már el is felejtették, hogy ilyen szokatlan módon haladnak s megint elcsendesedtek, hogy egész figyelmüket az ellenség felé fordítsák. Közben pedig meg is pihentek egyszer-egyszer olyanformán, hogy odatopogtak egy-egy fa mellé s hátukat neki támasztották a fatörzsnek. Négyórát járt lehetett az idő, mikor Cergut hosszabb pihenőt adott. Az utolsó fák közül kerestek egy olyat, mely meglehetősen alacsonyan bocsátotta szét oldalait s ráültek egyik ágra. Itt aztán előszedték az elemózsiát és ették. Cergut szólanul nyelte a falatokat s vidáman nézte a két komát, mintha értette volna a beszédüket. — Akárhogy is van komám, de én aszondom, hogy: ez már döfi. Ez a falábom való járás. — Az hát. Ajállanám is az oberkomendónak, hogy összecusukható falábal szerelje föl a bakacsaladót. Mer' ha gyalog mék, -hát csak háromnegyed métert tudok lépni, de a szakasz végén álló csimbókok, akiknek még kurtább a lábuk, még ennyit se. De azért csak mondjuk, hogy mégis lépünk 75 centit. Ha egy perc alatt százat lépünk, hát az csak 75 méter. Tíz perc alatt csak háromnegyed kilométer. — Oszd mit akarsz ezzel mondani? — Hát azt, hogy én így falábal legalább is másfél métert tudok lépni. Ha 100 lépést veszek egy percre, hát az már 150 lépés. Tíz perc alatt másfél kilométert meket az ember. — Dejszen akkor huszárna se volna szükség komám. Mer' amit a baka most két nap alatt mén, azt egy nap alatt megtehetné. — No szeretném én a cigányt falábal látni — röhögött Sándor — kitörné a nyavala is. — Az ám! A cigány. Hun járhat most az? Ezen aztán elgondolkoztak. Cergut pedig — minthogy kilométerek említését hallotta — becsülgette magában, vajjon hány kilométert jöhettek eddig Podlaz-tól? Valami 14-15 kilométerre becsülte. Negyedórai pihenés után tovább mentek. A víz egyre mélyebb lett, amint haladtak. Aggódo arccal figyelte ezt a német. Végül már csak egy-két ujjnyira volt bakacsuk talpa a víz színétől. Az erdő pedig egyre tartott. Csak a kivágott fakról tudták, hol az út. No meg arról, hogy a faláb nem süppedt, mert az uttest nyilván elég kemény volt. Egyszer aztán halkán füttyentett Cergut. (Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI POSTA

„Jámbor szörforgató”. Igaza van, idézett cikkünkben csak tartóffai szömek fedezhetnek fel kegyeletsértést. Nyugtassa meg felzajlott kedélyű barátját, mi meg nem sértünk és oserben nem hagyunk sem tradíciókat, sem elveket, sem szenzációk, sem konjunkturák kedvéért.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

MEGHIVÓ

A Debreceni Gazdák Bankja Rtársaság

XII-ik évi

rendes közgyűlését

1923. évi április hó 15-én, d. e. 11 órakor Debrecenben, Kossuth-utca 17. sz. alatti üzlethelyiségében tartja, melyre a t. részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy akik szavazati jogukat a közgyűlésen gyakorolni kívánják, tartoznak az 1922. év végéig nevére átírt részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt 1923 április hó 12-én, d. e. 11 óráig a társaság pénztáránál letétbe helyezni. (Alapszabály 10. §)

Az 1922. évi zárszámadások és jelentések a társaság helyiségében 8 nappal a közgyűlés előtt közzsem-lére kitétek és ott megtekinthetők. (Alapszabály 13. § a.)

Targyszerozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1922. évi üzleteredményről, a zárszámadás, mérleg, nyereség és veszteség számla megállapítása, továbbá a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.
2. Igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása tárgyában hozandó határozat.
3. Igazgatósági javaslat az intézet alapítványának 3 000 000 koronáról 6 000 000 koronára való felemelése tárgyában.
4. Alapszabály 6. §-ának módosítása.
5. Felügyelő bizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Bécsi női kalapudonságok

megérkeztek. — Átalakítások formálások és festések modellek után rövid idő alatt készülnek

Kohn Helén kalapszalonjában Piac-utca 7a. sz.

Könyvudonságok:

- Courths-Mahter:** Csókon szerzeit férj alapára 3—K
Heimburg: Álmod kertje „ 260 K
Heimburg: Tollen Lóri „ 240 K

Szorzószám 200.

Kaphatók

CSÁTHY FERENCZ

egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaságnál Debrecen FERENCZ JÓZSEF-UT 8. SZÁM. Telefon 2—96.

Magyar fajvédelem teljes ára 160 K Aktuális! Mindenkit érdekel!

Könyvudonságok mindennap érkeznek.

Új cipő műhely!

Varga-utca 11.

hol a legkönnyebb izléseket kielégítő dolgozom. Kérem a rendelés közönség szives pártfogását.

SZIREK FERENCZ

uri és női cipész.

Meghívás

A „Hanga” Termelő-Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet, a Magyar Gaadarszövetség Szövetkezeti Központja közléskébe tartozó Debreceni „Hanga” keresztyén fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923 évi Ápril 28-án, délután 5 órakor a Kereskedelmi Társulat dísztermében

1922 évi

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, egy a közgyűlés 1923. évi április hó 29-én fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemlől való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választás.
7. Netaláni indíványok
8. Új alapszabályok alkotása.

1922. évi december 31-én a tagok száma 4108, üzletrézeiknek száma pedig 2150 volt; az év folyamán belépett 108 tag 793 üzletrézzel; kilépett 30 tag 294 üzletrézzel, 13 régi tag jegyzett 188 db üzletrézzel

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a központi irodában kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Debrecen, 1923 ápril 9.

Az igazgatóság.

Férfi és női kalapok átalakítását gyorsan és szakszerűen eszközölnék

M. Nagy Mihály

kalaposnál, Péterfia-u. 8.

Kész áruban nagy raktár. Női szalma termékekben nagy választék.

A szabadalmazott

„Aster“-esszenciák

számos esetben sikerrel bevált házi szerek minden méregtelen hatásos anyagot koncentráltan magukban foglalnak s minden speciális hasznos főlőleget tesznek.

Alpha: étvágytalanág, gyomorhurut, vérszegénység, sápkór, májgaj, gyöngeség, lesoványodás.

Béta: tüdőbaj, légesohurut, asztma

Gamma: rheuma (csusz), köszvény, vesebaj, szivbaj

Delta: szájkerekedés és az ezzel összefüggő bajok.

Epsilon: bélhurut, cukorhaj.

Zéta: vérbaj, görbelykór.

Éta: érelmeszesedés, idegyöngeség, kimerültség.

Theta: meghűlésből eredő bajok.

Erho-kendő: rheuma (csusz), köszvény, szurások, fájda mak, fagyások, gyuladósos daganatok.

Geraldino-arc krém: a legfinomabb széjpiltőszerekből áll

Egy készítmény ára 500 korona,

a „Béta” 600 korona.

Megrendelhetők egyelőre csak a fel-találónál. Luzzenszky Alfonz szer-kesztőnél. Ideiglenes iroda: Buda-pesti, III, Nád u. 1. sz. a.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHÉZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák le-adása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

FOG-MŰTEREM Budapesti.

VÁRY JÁNOS fogműterem Darabos-u. ca 18. Kezdődik az Nyháztérről.

Szépség, hatalom, gazdaság!

Vénusz Kosmetikai intézetem-ben eltávolított mindenféle a ebőrhibát. 10 nap alatt az arc ragyogó szépségű lesz. Széplőt, májfoltot, pattanást, mit-tesszert, szemölcsöt, orr és kézviőssé-geit, e távolított hajszálakat, arc-, mell-és karról vég eg. Arcmaszázs, mely rendkívül fiatalít, bértelben kapható Debrecen Széchenyi-u. 16

Uri asszonyok, kik nem tudják, siessenek meggyőződni róla, Szilágyi kézimunkaüzletében hogy a leg jobb gyapjufonalat és minden-féle kézimunka anyagot legjutányosab ban lehet vásárolni

NŐI ÉS FÉRI KALAPOK KÓSA

KALAPOS Kossuth-utca 3. sz. Piac-u. ca 22-24. sz. Telefon: 0-21. szám

Átformálása, javítása legizlé-esebb kiviteiben készüinek

PARFÜMÖK - PIPERE SZAPPANOK

Kölniszeszkek, Arc-és kézkrémek, Fogpaszták, Fogkefék, szőtszerek stb. legolcsóbban beszerezhetők a

KORZÓ DROGUERIÁBAN Piac-utca 42. Telefon 14-80

Hatalmas nagy sarok bérház eladó a Péterfia-utca legelejenél!

Ára 12 és fél millió korona.

16 ablak az utcai fronton. Beköltözhetőre kap a vevő 3 szobás utcai lakást, mellékhelyiségekkel.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást nyerhetnek személyesen (telefon útján nem!) a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Irodában Veres utca 9. sz. alatt, délelőtt 9—1-ig.

POLOSKAIRTÁST

RÁTHONYI GÁBOR szabada m. főregistó Széchenyi u. 40.

Felolássággal vállal egy helyben mint vidéken

Törvényesen védett poloska irtószor kapható.

Eredményesek a Hajdúföld hirdetései.

Akik a nagyalomásnál szeretnének házat venni maguk-nak — olcsóért, ilyen kedvező alkalomra nem igen fog-nak találni mostanában!

Csoda olcsóért megkaphatják!

a nagyalomási postaépülettel éppen szemben van ez a ház, a hidnál!

Homokkert-utca 119. számú szép kis frontu ház!

(Tessék vigyázni! Nem „Homokkert”, hanem az állomás előtti „Homokkert-utca”)

Szép hosszú udvar Végig szőlőlugas. Tégláépületek, cseréptetővel fedve. Négy randbeli lakás. Minden szoba padlós. Csatorna. Vízvezeték.

Itt volna hely az építkezésre! Szakérvel is megfordulhat az udvarban!

Ezen ház a Nagy Lajos Ingatlanforgalmi Iroda tulajdona, a Veres-utca 9. szám alatti irodában nyerhető bővebb felvilágosítás és ott köthező meg a vételi ügylet is!

Olyan árért, mint amennyiért ezt a házat ma megkaphatja, még külsőségi, telepi viskót sem igen kaphat!